

Rozwiązania dla NGO w tarczy antykryzysowej 4.0

2020-06-26

Od 24.06 obowiązuje Tarcza 4.0. Jest to kolejne z rozwiązań przygotowanych przez rządzących do walki z koronawirusem. Zapraszamy do zapoznania się z zapisami dedykowanymi dla Organizacji Pozarządowych.

1. Mikropożyczki - tak, ale nie dla wszystkich

Mikropożyczki do wysokości 5 000 zł udzielane będą na pokrycie bieżących kosztów działalności statutowej lub gospodarczej organizacji pozarządowej lub podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Oznacza to, że ze wsparcia skorzystają także te organizacje, które działalności gospodarczej nie prowadzą.

Niestety, nie wszystkie podmioty kwalifikują się do pomocy i nie dla wszystkich pomoc będzie dostępna w pełnej wysokości. Mimo apelów organizacji (m.in. Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych) w zapisach dotyczących mikropożyczek nic istotnego się nie zmieniło w stosunku do projektu, o którym pisaliśmy 2 tygodnie temu.

Najważniejsze warunki, które należy spełnić ubiegając się o wsparcie:

przychód podmiotu w poprzednim roku bilansowym nie może przekroczyć 100 000 zł,

wysokość pożyczki nie może przekroczyć 10% przychodów podmiotu w poprzednim roku bilansowym,

działalność musi być prowadzona przed dniem 1 kwietnia 2020 roku,

pożyczka udzielana jest w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19.

Informacja o wysokości przychodu przedstawiana będzie w formie oświadczenia w samym wniosku o pożyczkę. Dla przykładu – stowarzyszenie, które w 2019 roku osiągnęło przychód 35 000 zł będzie uprawnione do otrzymania maksymalnie 3 500 zł pożyczki, a fundacja o przychodzie 115 000 zł do wsparcia w ogóle się nie kwalifikuje. O pożyczkę w pełnej wysokości będą mogły ubiegać się podmioty z przychodem za 2019 rok mieszczącym się między 50 000 zł a 100 000 zł.

Raz jeszcze zwracamy uwagę, że podobnych limitów nie ma w przypadku pożyczek dla mikroprzedsiębiorców, a takich podmiotów jest w Polsce ponad 2 miliony – w porównaniu z ok. 150 tysiącami organizacji pozarządowych. Zapisy wydają się nieuzasadnione – zwraca m.in. uwagę fakt, że wysokość przychodu za rok poprzedni nie świadczy o skali problemów organizacji. Co więcej – w organizacjach o profilu pomocowym przychód jest wyższy z uwagi na wysokość pozyskiwanych środków przekazywanych następnie na pomoc odbiorcom organizacji (wcale nie mających wpływu na stabilność finansową podmiotu). Tego typu regulacje uderzają więc również w organizacje pomocowe, których istnienie w obecnej sytuacji wydaje się szczególnie ważne. Nie znajduje również uzasadnienia warunkowanie wysokości pożyczki wysokością przychodu za poprzedni rok bilansowy. W praktyce wyliczenia takie mogą być

nieprecyzyjne, duża część organizacji nie ma zatwierdzonych sprawozdań za 2019 rok. Podobnych zapisów również nie ma w pomocy dedykowanej przedsiębiorcom.

Podobnie jak w przypadku mikropożyczek dla mikroprzedsiębiorców, ustawa nie zawiera katalogu wydatków, na jakie można przeznaczyć otrzymane środki – posłużono się ogólnym sformułowaniem wskazującym, że pomoc udzielana jest w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19.

W związku z koniecznością odniesienia się do faktu nieprzekroczenia w poprzednim roku bilansowym przychodu 100 000 złotych i możliwością ubiegania się o pożyczkę nieprzekraczającą 10% wspomnianych przychodów w zestawieniu z koniecznością prowadzenia działalności przed 1 kwietnia 2020 roku powstaje też pytanie, co z organizacjami zarejestrowanymi między 1 stycznia a 31 marca 2020 roku – organizacje te spełniają warunek prowadzenia działalności przed 1 kwietnia, ale nie są w stanie wykazać przychodu. W praktyce więc, mimo wskazanej daty 1 kwietnia 2020 roku, wykluczone będą podmioty rozpoczynające działalność później, niż 31 grudnia 2019 roku oraz zdecydowana większość podmiotów zarejestrowanych pod koniec 2019 roku (z uwagi na brak przychodów).

W zapisach ustawy nie ma zakazu łączenia wspomnianej pożyczki z pożyczką przewidzianą wcześniej dla mikroprzedsiębiorców, co może oznaczać, że niektóre organizacje będą mogły skorzystać z obu instrumentów.

Organizacje, które będą uprawnione do skorzystania z pomocy, mogą liczyć na umorzenie pożyczki – warunkiem jest prowadzenie działalności przez okres 3 miesięcy od dnia jej udzielenia. Nie ma potrzeby składania dodatkowych oświadczeń.

Pożyczki udzielane będą z Funduszu Pracy przez powiatowe urzędy pracy właściwe ze względu na siedzibę podmiotu – czyli na tych samych zasadach, co pożyczki dla mikroprzedsiębiorców. Sugerujemy śledzić strony lokalnych PUP (terminy ogłoszenia naborów będą się różnić).

Pełne zapisy dotyczące opisywanego mechanizmu zawarte są w art. 77 pkt 40 ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (taka jest oficjalna nazwa aktu prawnego nazywanego potocznie Tarczą 4.0). Zapisy te wprowadzają art. 15zzda do ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (zwaną dalej ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o COVID-19).

2. Przedłużenie kadencji organów fundacji i stowarzyszeń

Art. 27 i art. 28 Tarczy 4.0 zakładają przedłużenie kadencji organów fundacji i stowarzyszenia, jeżeli kadencja ta upływa w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii lub do 30 dni po odwołaniu danego stanu. Kadencja ma zostać przedłużona do czasu wyboru organów na nową kadencję, jednak nie dłużej niż do 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

Podobne zapisy już teraz obowiązują m.in. względem związków sportowych.

3. Brak obowiązku składania wniosku o umorzenie mikropożyczki

Ustawa upraszcza zasady umorzenia mikropożyczki otrzymanej przez przedsiębiorców, w tym przez organizacje pozarządowe prowadzące działalność gospodarczą. Wcześniej obowiązujące przepisy zakładały umorzenie pożyczki wraz z odsetkami pod warunkiem, że mikroprzedsiębiorca będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki i złoży wniosek o umorzenie. Zmieniony przepis znosi obowiązek składania wniosku – jedynym warunkiem jest prowadzenie działalności przez wskazany wyżej okres (art. 77 pkt 39).

Zapis dotyczy również pożyczek udzielonych przed dniem wejścia w życie ustawy. Pisząc inaczej – dotyczy wszystkich podmiotów, które dotychczas skorzystały z tego instrumentu (art. 97).

Przypominamy, że wprowadzone ustawą mikropożyczki na działalność statutową również nie warunkują umorzenia pożyczki koniecznością złożenia oświadczenia.

4. Dofinansowanie wynagrodzeń - zmiana zasad wyliczania przychodu

Kolejna zmiana dotyczy mechanizmu przyznawania dofinansowań części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku przychodów z działalności statutowej w następstwie wystąpienia COVID-19 o co najmniej 30% (art. 15zze ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o COVID-19). Art. 77 pkt 41 Tarczy 4.0. z wyliczenia przychodów z działalności statutowej wyłącza darowizny rzeczowe i finansowe otrzymane w związku z realizacją działań w zakresie przeciwdziałania COVID-19 (przychody takie zawyżają wyliczenie i w praktyce wykluczają z możliwości otrzymania pomocy).

5. Zwolnienia i pomniejszenia opłat dotyczących nieruchomości

Art. 77 pkt 18 Tarczy 4.0 dodaje do wspomnianej już kilkakrotnie ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o COVID-19 art. 15ja-15je. Ww. artykuły dają podstawę do pomniejszenia opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości należącej do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa i zwalniają z czynszu najmu i dzierżawy oraz opłaty za użytkowanie przypadające Skarbowi Państwa za okres trzech miesięcy podmioty, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19. Art. 15jd daje możliwość organom stanowiącym jednostki samorządu terytorialnego wprowadzenie podobnych rozwiązań odnośnie nieruchomości należących do gminnego, powiatowego i wojewódzkiego zasobu nieruchomości.

Warto zauważyć, że mimo wymienienia wśród podmiotów organizacji pozarządowych, rozwiązania dotyczą wyłącznie nieruchomości wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej. Na niedostosowanie przepisu do specyfiki organizacji zwracał uwagę m.in. Związek Powiatów Polskich – uwagi jednak nie zostały uwzględnione.

6. Zmiany dotyczące zadań publicznych

Art. 77 pkt 44 zmienia brzmienie art. 15zzm z dnia 2 marca o COVID-19, doprecyzowując, że

tryb postępowania o udzielenie dotacji na realizację zadania publicznego w celu przeciwdziałania COVID-19 z pominięciem otwartego konkursu ofert określa, w drodze zarządzenia lub uchwały, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego.

7. Zmiany dotyczące „korkowego”

Art. 77 pkt 19 dodaje do ustawy z dnia 2 marca o COVID-19 art. 15qc. W artykule wskazano, że do dnia 31 grudnia 2020 r. wójt (burmistrz, prezydent miasta) może wykorzystać dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 181 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz dochody z opłat określonych w art. 111 tej ustawy również na działania związane z przeciwdziałaniem COVID-19.

W praktyce oznacza to zwiększenie elastyczności samorządu w zakresie dysponowania środkami pochodzącymi z opłat funduszu korkowego, co potencjalnie może mieć... negatywny wpływ na finansowanie działań organizacji pozarządowych, które były beneficjentem dużej części środków funduszu.

Jednocześnie zwraca uwagę stanowisko Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w którym wskazano, że nie zmieniono ważnych części ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazujących na sposób wykorzystania „korkowego” – stoi to w konflikcie z ww. elastycznością. Treść stanowiska: [\[kliknij\]](#)

8. Zmiany dotyczące odliczeń

Art. 30, art. 32 i art. 42 Tarczy 4.0 wprowadzają zmiany w ustawach podatkowych wskazując możliwość odliczenia darowizn przekazanych na przeciwdziałanie COVID-19 za pośrednictwem organizacji pozarządowych.

9. Tarcza 4.0 ostatnią tarczą antykryzysową?

Wiele wskazuje na to, że Tarcza 4.0 będzie ostatnią tarczą antykryzysową. Przedstawione wyżej rozwiązania mogą więc być ostatnimi pomocowymi rozwiązaniami dedykowanymi organizacjom.